

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ПЕРШИЙ НА МІСЦІ ПОДІЇ: КОМАНДНА РОБОТА (назва освітнього компонента)

Спеціальність: 222 «Медицина»
Освітньо-професійна програма: Медицина
Код компонента в освітній програмі: ВК182
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Форма здобуття освіти: очна (денна)
Рік навчання: 3
Семестр(и): V (осінній) або VI (весняний)
Тип освітнього компонента: вибірковий
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: лекції, практичні заняття
Підсумковий контроль: залік
Пререквізити: ОК7, ОК11, ОК13, ОК15

Кафедра/підрозділ: кафедра медицини катастроф та військової медицини, вул. Трінклера 12
(назва кафедри, адреса, корпус (за потреби))

Керівник освітнього компонента: Волкова Юлія Вікторівна.
(ПІБ та email викладача, відповідального за зміст освітнього компонента)
email: yv.volkova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ – (Moodle):
(посилання на сторінку освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ)
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

МЕТА КУРСУ: є підготовка майбутніх медичних працівників до ефективної участі у командній роботі на місці події: швидкої оцінки стану постраждалих, координації з іншими рятувальними службами, своєчасного надання екстреної медичної допомоги згідно з вимогами чинного законодавства та клінічними протоколами.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- **Знати:** нормативно-правову базу України щодо екстреної медичної допомоги, принципи командної взаємодії, сортування, стабілізації та евакуації постраждалих;
- **Розуміти:** роль лікаря у системі міжвідомчої взаємодії, принципи безпеки, комунікації та етики при роботі на місці події;
- **Вміти:** організовувати дії медичної команди, проводити невідкладні заходи, документувати та аналізувати результати роботи; оцінювати ситуацію на місці події, визначати рівень небезпеки та приймати обґрунтовані рішення щодо дій медичного персоналу з урахуванням правових, етичних та безпекових аспектів; організовувати і координувати командну роботу під час надання екстреної медичної допомоги на місці події з урахуванням структури системи реагування та функціональної взаємодії між медичними, рятувальними, поліцейськими та пожежними підрозділами; здійснювати первинне медичне сортування постраждалих (тріаж) за алгоритмами START, Triage, ABCDE, визначати пріоритетність допомоги, забезпечувати стабілізацію життєвих функцій та підготовку до транспортування; проводити невідкладні медичні заходи на місці події (відновлення дихання, серцево-легенева реанімація, контроль кровотечі, іммобілізація, боротьба з шоком) відповідно до протоколів BLS, ALS, PHTLS, TCCC; приймати клінічні рішення у складних, екстремальних і невизначених умовах, спираючись на інтегровані знання з анатомії, фізіології, цивільного захисту, безпеки життєдіяльності, першої невідкладної допомоги (практики); діяти автономно та відповідально, демонструючи професійне мислення, лідерські якості та ефективну комунікацію у складі мультидисциплінарної команди; використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології — засоби диспетчеризації, телемедицини, електронного документообігу — для координації дій та документування результатів роботи;

дотримуватися вимог професійної етики, правових норм і стандартів безпеки, зокрема під час роботи у стресових і надзвичайних ситуаціях; здійснювати психологічну підтримку постраждалих, свідків події та членів команди, зберігаючи власну професійну стабільність і психоемоційну рівновагу;

- Демонструвати: здатність приймати клінічні рішення; здатність до самооцінки, рефлексії та безперервного професійного вдосконалення шляхом участі у тренінгах, симуляційних навчаннях, професійних програмах підвищення кваліфікації.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (10 годин):

1. Нормативно-правове забезпечення: закони, накази, положення
2. Оцінка місця події: зони небезпеки, безпека команди. Роль лікаря в команді: координація з іншими службами
3. Первинна оцінка постраждалих, сортування і життєзабезпечення
4. Невідкладні втручання на місці події: іммобілізація, стабілізація, підготовка до транспортування
5. Комунікація, етичні аспекти, інформована згода у невідкладному стані

Перелік тем практичних занять (20 годин):

1. Організація системи екстреної медичної допомоги в Україні: розбір нормативних документів, моделювання алгоритму взаємодії бригад.
2. Огляд місця події. Забезпечення безпеки медичного працівника і команди. Визначення зон небезпеки (гаряча, тепла, холодна). Виявлення потенційних загроз. Оцінка місця події, використання засобів індивідуального захисту.
3. Первинний огляд постраждалого за алгоритмом ABCDE. Оцінка стану, визначення життєвих показників, встановлення пріоритетів допомоги.
4. Командна взаємодія при наданні домедичної та екстреної медичної допомоги. Ролі та функції членів команди. Координація з рятувальними службами, поліцією, ДСНС: відпрацювання командних сценаріїв (лікар – фельдшер – рятувальник), телемедична передача інформації.
5. Первинне медичне сортування постраждалих (тріаж). Система START, визначення пріоритетів допомоги при масових ураженнях. Особливості надання допомоги вагітним, дітям, особам похилого віку.
6. Серцево-легенева реанімація у дорослих і дітей. Алгоритми BLS та ALS, особливості СЛР при утопленні, анафілаксії, електротравмі, використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора, зупинка масивної кровотечі, надання допомоги при внутрішній кровотечі.
7. Допомога при травмах різних локалізацій. Надання допомоги при термічних і хімічних опіках, алгоритми дій при гіпотермії. Отруєння, алкогольна та наркотична інтоксикація. Анафілаксія, стороннє тіло дихальних шляхів.
8. Медицина катастроф і дії при масових ураженнях: командна робота при евакуації, бойові травми у цивільних осіб. Надання допомоги у воєнних або кризових умовах. робота в мультидисциплінарній команді, ухвалення рішень, управління стресом. Залік

Перелік тем самостійної роботи здобувача освіти (60 годин):

1. Огляд місця події. Первинний огляд хворого/постраждалого. Дотримання правил безпеки на місці події. Первинне враження про хворого/постраждалого. Первинний огляд хворого/постраждалого. Порядок взаємодії з рятувальними службами. Визначення можливих загроз на місці події. Командна взаємодія при наданні домедичної допомоги хворому/постраждалому. Телемедицина, засоби комунікації.
2. Принципи проведення серцево-легеневої реанімації у осіб різних вікових груп. Причини та ознаки зупинки серця. Поняття про автоматичний зовнішній дефібрилятор, порядок

його використання при проведенні серцево-легеневої реанімації. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації при утопленні. Особливості надання допомоги при інфаркті міокарду, інсульті, епілептичному нападі, анафілаксії.

3. Принципи зупинки масивної зовнішньої кровотечі. Принципи надання допомоги при внутрішній кровотечі.
4. Ознаки черепно-мозкової травми. Ознаки травми хребта. Ознаки травми органів грудної клітки. Ознаки травм органів черевної порожнини. Ознаки травм кінцівок.
5. Опіки, перегрівання, переохолодження, відмороження, електротравма, удар блискавкою, отруєння невідомою речовиною, анафілактична реакція, обструкція стороннім тілом.
6. Допомога при неускладнених пологах. Травми/невідкладні стани у дітей, у осіб похилого віку, вагітних.
7. Медицина катастроф, масові випадки. Поняття про медичне сортування. Високонебезпечні надзвичайні ситуації, принципи надання домедичної допомоги. Бойові травми у цивільних осіб.

СРС – самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Вона спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекції, симуляційне навчання на моделях / манекенах, робота в команді (мультидисциплінарні сценарії), рольові ігри та case-study, практичні вправи на іммобілізацію, транспортування, сортування постраждалих, онлайн-вікторини (Kahoot), дистанційні платформи Moodle, OpenLabyrinth.

ОЦІНЮВАННЯ.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>).

За результатами засвоєння кожної теми заняття виставляється оцінка 4-бальної системи: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно». Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Завдання перевіряються до 24 год.

Оцінки виставляються у електронний журнал.

В кінці семестру оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Залік.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ПНД.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 години щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та семінарських занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: платформи АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua); платформ Google і Microsoft (tehotdelknmu@gmail.com); платформа Moodle (al.korol@knmu.edu.ua).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА.

1. Наказ МОЗ України №441 від 09.03.2022 р. «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n2>
2. Наказ МОЗ України №1627 від 04.08.2021 р. «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1627282-21#Text>
3. Матеріали проєкту ЄС Еразмус+ SimS «Симуляційна медицина та сценарій-орієнтоване навчання з невідкладної допомоги» (101082077 — SimS — ERASMUS-EDU-2022-CBHE). <https://erasmusplus.org.ua/project-news/znajomtes-proyekt-yes-erazmus-sims-symulyaczijna-medycyna-ta-sczenarij-oriyentovane-navchannya-z-nevidkladnoyi-dopomogy-simulation-medicine-and-scenario-based-learning-for-emerg/>
4. Навчально-методичний центр цивільного захисту. Перший на місці події: посібник для підготовки осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу. — Київ: НМЦ ЦЗ, 2021. — 152 с.
5. Бойко В. В., Олійник О. А. Екстрена медична допомога: практикум. — Київ: Книга плюс, 2021. — 200 с.
6. European Resuscitation Council. European Resuscitation Guidelines 2021. — Resuscitation, 2021;161(Suppl. 1):1–240.

Зав. кафедри медицини катастроф та військової медицини _____ проф. Волкова Ю. В.